

Sygn. akt III AUz 287/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący :	SSA Irena Goik

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy B. S. (B. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

przy udziale zainteresowanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą

na skutek zażalenia ubezpieczonej B. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach

z dnia 21 sierpnia 2012 r. sygn. akt X U 745/12

postanawia: oddalić zażalenie.

/-/ SSA Irena Goik

Sygn. akt III AUz 287/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 sierpnia 2012 roku sygn. akt XU 745/12 Sąd Okręgowy - Sąd Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach X Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek ubezpieczonej B. S. o zwolnienie jej z obowiązku uiszczenia opłaty podstawowej od apelacji.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że z załączonego do apelacji oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania ubezpieczonej wynika, że ubezpieczona prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, pełnoletnimi córkami i synem. Wraz z mężem uzyskuje miesięczne dochody tytułem działalności gospodarczej w kwocie 2.300,00 zł netto a córka z umowy o dzieło uzyskuje dochód miesięczny w kwocie 1.000, 00 zł netto. Nadto Sąd pierwszej instancji ustalił, iż ubezpieczona jest właścicielem mieszkania o powierzchni 52 metrów kwadratowych oraz garażu, nie posiada innego majątku, wartościowych przedmiotów ani oszczędności. Sąd zaakcentował przy tym,

iż ubezpieczona konieczne miesięczne koszty utrzymania rodziny określiła na kwotę 3.300,00 zł - uwzględniając w niej także wydatki na kulturę i obsługę debetu w łącznej kwocie 300,00 zł.

Sąd Okręgowy, po analizie przedmiotowego oświadczenia oraz powołując się na treść przepisów art. 36, art. 100 ust. 2 oraz art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn.zm.) stwierdził brak podstaw do zwolnienia ubezpieczonej z obowiązku uiszczenia opłaty podstawowej od apelacji. W ocenie Sądu uiszczenie opłaty podstawowej w wysokości wynoszącej 30 zł nie wywoła uszczerbku w koniecznym utrzymaniu ubezpieczonej i jej rodziny. Podkreślono, iż opłata podstawowa od apelacji jest opłatą niewysoką (30 zł) wręcz symboliczną, a wnosząc żądanie do organu rentowego i następnie odwołanie od decyzji ubezpieczona winna była przygotować się na konieczność uiszczenia ewentualnych kosztów postępowania sądowego.

Sąd I instancji powołał się przy tym na orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r. I CZ 99/80 LEX nr 8257, z dnia 24 września 1984 r. II CZ 104/84 LEX nr 8257, z dnia 14 października 1983 r. ICZ 151/83 publ. OSNCP 1984 Nr 5 poz. 82).

W zażaleniu na postanowienie ubezpieczona wносиła o jego uchylenie w całości i uwzględnienie jej wniosku o zwolnienie od kosztów związanych z wniesieniem apelacji. W uzasadnieniu podniosła, że Sąd Okręgowy niezasadnie uznał,

że ponoszone przez nią koszty zobowiązań cywilnoprawnych nie stanowią kosztów utrzymania i nie rzutują na jej zdolność ponoszenia kosztów sądowych. Ubezpieczona wskazała, iż koszty sądowe do kosztów utrzymania nie należą. Według niej, jej stan majątkowy obejmuje wszystkie aktywa i pasywa a nie tylko te spośród nich, które zdaniem sądu są konieczne. Skarżąca podniosła również, że nie jest jej winą, iż osiąga pułap dochodów tak niski, że żądana kwota stanowi ekwiwalent parodniowego utrzymania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 36 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej zwaną ustawą o kosztach) w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych i w sprawach odwołań rozpoznawanych przez sąd pracy

i ubezpieczeń społecznych pobiera się opłatę podstawową w kwocie 30 złotych wyłącznie od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

W myśl art. 102 ust. 1 cyt. ustawy zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc dla osób, które z uwagi na trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów sądowych bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny.

Jest to zatem swoistego rodzaju kredyt, udzielany przez państwo osobom najuboższym, by w ten sposób nie zamykać im drogi sądowej dochodzenia przysługujących im praw. Podkreślenia wymaga wyjątkowy charakter tej instytucji, zasadą jest bowiem ponoszenie przez strony kosztów postępowania. Zwolnienie od kosztów sądowych winno być zatem udzielane wyjątkowo, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach osobom nie mającym jakichkolwiek możliwości opłacania tych kosztów.

Analizując sytuację majątkową ubezpieczonej, Sąd Apelacyjny uznał, że może ona bez uszczerbku, o jakim mowa w art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach, uiścić opłatę podstawową od wniesienia apelacji. Jak wynika z dołączonego do wniosku oświadczenia majątkowego ubezpieczona uzyskuje stały dochód z prowadzonej przez nią działalności gospodarczej w wysokości 2.300 zł netto miesięcznie, ubezpieczona prowadzi wspólnie gospodarstwo domowe z mężem i pełnoletnim

synem oraz córką, która otrzymuje dochód z umowy o dzieło w kwocie 1.000 zł. Z oświadczenia majątkowego wynika, że dochód ten pozwala zaspokoić miesięczne wydatki ponoszone na utrzymanie rodziny.

Wbrew twierdzeniom ubezpieczonej Sąd I instancji w sposób prawidłowy przeanalizował sytuację majątkową jej i posiadanej przez nią rodziny stwierdzając, iż, koszt opłaty od apelacji w kwocie 30 zł nie spowoduje uszczerbku w koniecznym utrzymaniu. Ubezpieczona wskazała, że koszty sądowe do kosztów utrzymania nie należą, lecz trzeba stwierdzić, iż każdy kto inicjuje postępowanie sądowe musi liczyć się z koniecznością, ich poniesienia. W tym zakresie również słuszne jest stanowisko Sądu Okręgowego w zakresie powołanego orzecznictwa Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 1980 r. I CZ 99/80 LEX nr 8257, z dnia 24 września 1984 r. II CZ 104/84 LEX nr 8257, z dnia 14 października 1983 r., ICZ 151/83 publ. OSNCP 1984 Nr 5 poz 82.

Istotnie pułap dochodów osiągniętych przez ubezpieczoną jest niski, jednak nie stoi w ocenie Sądu Apelacyjnego na przeszkodzie w poniesieniu opłaty podstawowej od apelacji w kwocie 30 zł bez uszczerbku koniecznego w utrzymaniu dla niej i jej rodziny.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

/-/ SSA Irena Goik

ek